

240 مەڭ يۈەن پۇلنى قايتۇرۇۋېلىش جەريانى

شىنجاڭ كەسپىي ئېچىش باش شېرى - كىتىنىڭ كەسپىي مۇدىرى، تۇتۇش بۇيرۇقى چۈشۈرۈلگەن قاچقۇن جىنايەتچى بولۇپ، ئۇنىڭ ئەسلىدىكى ئىسمى دۇڭ فىڭ، ئىككىنچى ئىسمى دۇڭ گوجۇي، بولۇپ، كېيىن ئۇ ئىسمىنى دۇڭ گوراڭ دەپ ئۆزگەرتىۋالغان. جىنايەتچى دۇڭ گوراڭ ئەسلى خېنەن ئۆلكىسى خەنچىڭ ناھىيە دۇڭفەڭ گۇڭ شې دۇڭيۇ دادۇي يۇۋا كەنتىدىن بولۇپ، ھازىرچە تېخى قولغا چۈشمىدى.

شۈبھىسىزكى، بۇ بىر توختام تۈزۈش باناسى بىلەن قاقتى - سوقتى قىلىش ئەنزىسى بولۇپ، ئەسلىدە كەسپىي ئېچىش شېركىتىدە پۇل يوق ئىدى. جىنايەتچى دۇڭ گوراڭ قېچىپ يۈرمەكتە. ئەمدى كېيىنكى قەدەمنى قانداق بېسىش كېرەك؟ بۇ تۆت نەپەر سوتچى خادىمىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان بىر جىددىي رىئال مەسىلە ئىدى.

جاڭ شياڭلىن سوت مەھكىمىسىگە يۆتكىلىپ كېلىشتىن ئىلگىرى بانكا ۋە سودا تارماقلىرىدا كۆپ يىل ئىشلىگەن بولۇپ، ئۇ مالىيە كەسپىنى پىششىق بىلەتتى. شۇڭا ئۇ كەسپىي ئېچىش شېركىتىنىڭ ھېساباتىنى يەنە بىر قېتىم تەكشۈرۈپ يېڭى يىپ ئۇچىنى سېزىپ بىرەر يول تېپىش ھەققىدە تەكلىپ قويدى. باشقا يولداشلارمۇ بۇنى ناھايىتى ياخشى تەكلىپ دەپ قاراشتى. شىنجاڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ۋە ھەمكارلىشىشى بىلەن ھېسابات دەپتىرىنى تەكشۈرۈش ئارقىلىق كەسپىي ئېچىش شېركىتىنىڭ باشقىلاردىكى تۆلىنىۋېلىشقا تېگىشلىك مىليون يۈەندىن كۆپرەك قەرز پۇلىنىڭ بارلىقى (بىر قىسىم ماددىي ئەشيا لارمۇ بۇنىڭ ئىچىدە) نى بەلكى باشقىلارغا تۆلەشكە تېگىشلىك بىر مىليون 700 مەڭ

ۋېلىش ئىشىغا زور قىيىنچىلىقلارنى كەلتۈردى. تۆت نەپەر سوتچى خادىم بۇ ئىشقا زېرەكلىك بىلەن يېڭى تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، دەرھال قەرزدارلىق مەجبۇرى بولغان ئورۇنلارنىڭ ھەمكارلىشىشى ئۈچۈن ئۇلارغا ئۇقتۇرۇش قىلدى. شۇنداق قىلىپ بىر تەرەپتىن بۇ پۇلنىڭ كەسپىي ئېچىش شېركىتى تەرىپىدىن ئېلىنىپ كېتىلمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىنسا، يەنە بىر تەرەپتىن بۇ پۇلنىڭ دېرىكىنى قىلىش قەدىمى تېزلىتىلىدۇ. قىسقىغىنە بىر ئاي ۋاقىت ئىچىدە ئۇلار يەتتە تۈردىكى 150 مەڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇلنى قايتۇرۇۋالدى. مانا بۇ ناھايىتى زور نەتىجە. بىراق قالغان 90 مەڭ يۈەن پۇل ...

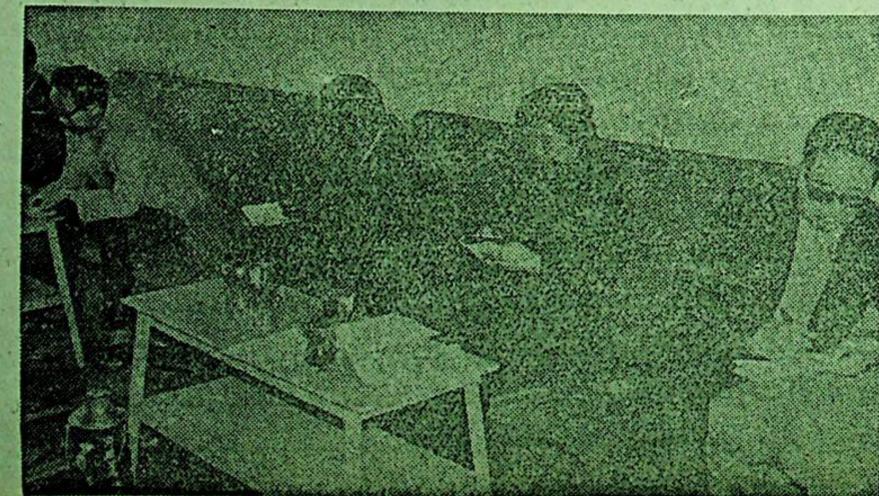
1985 - يىلى 7 - ئاينىڭ باشلىرى خېجىڭ ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى يولداش جاڭ شياڭلىننى يالغۇز شەرقىي شىمالغا بېرىپ ئەنزە پاش قىلىپ كېلىشكە ئەۋەتتى. ئۇ رەد ئۇچالماقچى ئىكەنلىكىنى ئارقىلىق كەسپىي ئېچىش شېركىتى ئېلىشقا تېگىشلىك 4500 دانە خۇرۇم چاۋپاننى ئۆتكۈزۈۋېلىش ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈردى. ئەينى ۋاقىتتىكى شەرقىي شىمالدا ئۈزلۈكسىز ھالدا قاتتىق يامغۇر يېغىش، ھاۋانىڭ نەملىك دەرىجىسى يۇقىرى بولۇش تۈپەيلىدىن خۇرۇم چاۋپانلار ئوخشىمىغان دەرىجىدە نەملىشىپ كەتكەنلىكتىن، ئۇنىڭ بازار تېپىشىغا تەسرىپىتىدۇ. ئەگەر يەنە يېرىم ئاي كېچىكىتۈرۈلسە 4500 دانە خۇرۇم چاۋپاننىڭ ھەممىسى چىرىپ كېتەتتى. يولداش جاڭ شياڭلىن مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ بۇ خۇرۇم چاۋپانلارنى تېنەنچىگە يۆتكەپ سېتىۋەتتى. 11 - ئاينىڭ 20 -

قەشقەر شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسىنى

كۈچەيتىپ ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

قەشقەر شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ رەھبەرلىكى بۇ يىلى كىرگەندىن بۇيان ئوقۇغۇچىلارغا بولغان قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ بەش كىشىلىك قانۇن بىلىملىرىنى ئويلاشتۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئارقىدىنلا 4300 كىشىلىك قانۇن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئاچقان ئىدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇلار ھەر خىل شەكىللەردىن پايدىلىنىپ كەڭ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا قانۇن - تۈزۈم تەشۋىقاتىنى قانات يايدۇردى. بۇ يىلى كىرگەندىن بۇيان بۇ مەكتەپ 15 قېتىم قانۇن بىلىملىرىدىن لېكسىيە سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇردى. 50 ئورۇنغا ئۆگىنىش سەھنىسى ياساپ، ئۇنىڭغا 2220 پارچىدىن ئارتۇق قانۇن بىلىملىرىنى ئۆگىنىش ئىرادىسى يېزىپ يېبىشتۇردى. ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا 358 پارچە «قانۇن - نىزام لار توپلىمى» ۋە «قانۇن ساۋادى ئوقۇشلۇقى» تارقىتىپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بىر تەرەپتىن ئۆگىنىش، بىر تەرەپتىن خاتىرە يېزىش ۋە تەسرات سۆزلەشنى داۋاملاشتۇردى. ئوقۇغۇچىلارغا «ئۆسمۈر جىنايەتچىلەر» دېگەن كىنو فىلىمى ئىككى قېتىم قويۇپ بېرىلىپ، جانلىق تەربىيەگە ئىگە قىلىندى. بۇنىڭدىن باشقا ئۆسمۈر جىنايەتچىلەر مەكتىپىدىن مەخسۇس ئوقۇتقۇچى تەكلىپ قىلىنىپ، «ياش ئۆسمۈرلەرنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈشتىكى پىسخولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى» دېگەن تېمىدا لېكسىيە سۆزلەندى ۋە ئىككى نەپەر ئۆسمۈر جىنايەتچى تەكلىپ قىلىنىپ ئۇلارنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈش جەريانى ھەمدە ئەمگەك بىلەن تەربىيەلەشكە ئەۋەتىلگەندىن كېيىنكى تەسراتلىرى سۆزلەنىپ، ئوقۇغۇچىلار يەنە بىر قېتىملىق جانلىق تەربىيەگە ئىگە قىلىندى. بۇنىڭ بىلەن ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدىكى ناچار كەيپىياتلار تۈگىتىلىپ، ياخشى ئىش، ياخشى ئادەملەر كۆپىيىشىگە باشلىدى. ئوقۇغۇچىلار «سىز ئۈچۈن خىزمەت

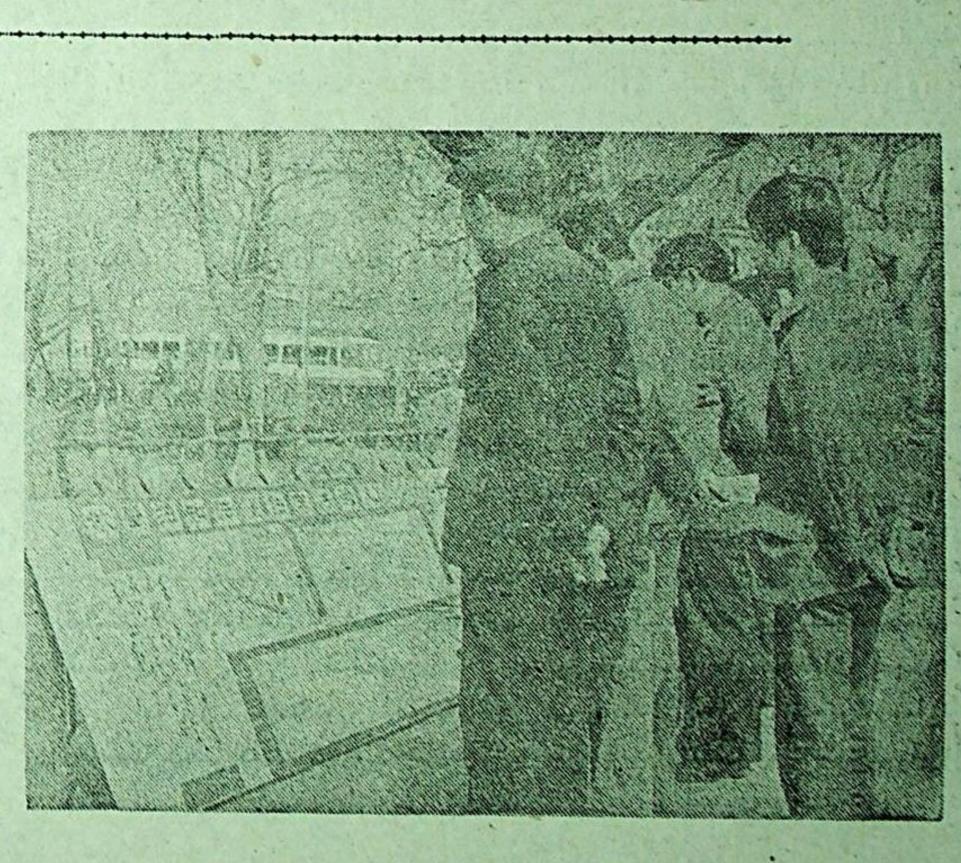
قىلىمىز» گۇرۇپپىسىنى قۇرۇپ، ئاممىنىڭ 97 ۋېلىسىپىتىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بەردى. ئاممىۋىي سورۇنلاردا 550 دانە ۋېلىسىپىتىنى ھەقسىز ساقلاپ بەردى. ساۋاتسىز كىشىلەرنىڭ نامىدا 389 پارچە سالام خەت يېزىپ بەردى. تولۇقسىز 8 - سىنىپ ئوقۇغۇچىسى ئابدۇكېمىر بۇ يىلى 2 - ئايدا خەلق باغچىسىنىڭ كۆلىگە چۈشۈپ كەتكەن بەش ياشلىق بىر بالىنىڭ ھاياتىنى خەۋىپتىن قۇتۇرۇپ قالدى. ئوقۇغۇچىلار يەنە قول سائىتى، كىيىم - كېچەك، نەق پۇل، ھالقاق، قەلەم قاتارلىق نەرسىلەرنى تېپىۋېلىپ، مەكتەپ تەشكىلى ئارقىلىق ئىگىلىرىگە تاپشۇرۇپ، بېرىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ قىزغىن ماختىشى ۋە رەھىمىتىگە سازاۋەر بولدى. مەكتەپ تەشكىلى ئاممىدىن كەلگەن 400 پارچىدىن ئارتۇق رەھىمەت خېتى تاپشۇرۇۋالدى. مەمتىمىن ئەمەت، قەمەرجان

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ سىياسىي قانۇن ئورۇنلىرىنىڭ خىزمەتلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى ۋەكىللەر بۇ يىلى 5 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە نازارىتىگە كېلىپ خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئەدلىيە نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى پارتىيە گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن سېكرىتارى يولداش جۇيىفۇ ئەدلىيە خىزمىتى توغرىسىدا تەپسىلىي دىئالوگ بەردى. سۈرەتتە: كۆزدىن كۆچۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى يولداشلار يولداش جۇيىفۇ ئەدلىيە خىزمىتى توغرىسىدا بەرگەن دوكلاتنى تاقىملىقتا. ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇقادىر مىجىت خەۋىرى فوتوسى

يىلىك سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلىدۇ. خېجىك ناھىيىلىك سوت مەھكىمىسى بۇ ئەزىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي سوت كولىگىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جاڭ شياڭلىن ۋە ۋىن چۈەن، ماگويۇك، مىڭ جىن قاتارلىق يولداشلارنىڭ ئۈرۈمچىگە بېرىپ تەكشۈرۈپ ئەمەلىي پاكىتنى ئىگەللەپ كېلىشىنى قارار قىلىدۇ، تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كەسپىي ئېچىش شېركىتى قالمىغان ئادەملەر يىغىلىپ قالغان سومكا شېركىتى ئىكەنلىكى ئېنىقلىنىدۇ. 1985 - يىلى 4 - ئاينىڭ 13 - كۈنى، شىنجاڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئالاقىدار كەشىملەرنىڭ قانۇنسىز تاپقان 450 مىڭ 480 يۈەن پۇلىنى قانۇن بويىچە مۇسادىرە قىلىدۇ. كەسپىي ئېچىش شېركىتىگە قۇلايلىق يارىتىپ بەرگەن مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا %5 (720 مىڭ 0.50 يۈەن) جەرىمانە قويىدۇ ھەمدە ئالاقىدار تارماقلاردىن كەسپىي ئېچىش شېركىتىدىكى مۇناسىۋەتلىك كىشىلەر - نىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈشىنى تەلەپ قىلىدۇ.

يىلىك سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلىدۇ. خېجىك ناھىيىلىك سوت مەھكىمىسى بۇ ئەزىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي سوت كولىگىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جاڭ شياڭلىن ۋە ۋىن چۈەن، ماگويۇك، مىڭ جىن قاتارلىق يولداشلارنىڭ ئۈرۈمچىگە بېرىپ تەكشۈرۈپ ئەمەلىي پاكىتنى ئىگەللەپ كېلىشىنى قارار قىلىدۇ، تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە كەسپىي ئېچىش شېركىتى قالمىغان ئادەملەر يىغىلىپ قالغان سومكا شېركىتى ئىكەنلىكى ئېنىقلىنىدۇ. 1985 - يىلى 4 - ئاينىڭ 13 - كۈنى، شىنجاڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئالاقىدار كەشىملەرنىڭ قانۇنسىز تاپقان 450 مىڭ 480 يۈەن پۇلىنى قانۇن بويىچە مۇسادىرە قىلىدۇ. كەسپىي ئېچىش شېركىتىگە قۇلايلىق يارىتىپ بەرگەن مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا %5 (720 مىڭ 0.50 يۈەن) جەرىمانە قويىدۇ ھەمدە ئالاقىدار تارماقلاردىن كەسپىي ئېچىش شېركىتىدىكى مۇناسىۋەتلىك كىشىلەر - نىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈشىنى تەلەپ قىلىدۇ.

تۆلەشكە ئېنىقلىنىپ، 700 مىڭ يۈەن قەرزنىڭ بارلىقىنى ئېنىقلاپ چىقىدۇ. بەزىلەرنىڭ ئىنكاس قىلىشىچە، كەسپىي ئېچىش شېركىتى باشقىلارغا بەرگەن قەرز پۇلىنى يىغىۋېلىش ئۈچۈن يوشۇرۇن ئادەم ئەۋەتكەن. يەنى بەزىلەر - نىڭ ئىنكاس قىلىشىچە، كەسپىي ئېچىش شېركىتى بىرقانچە بانكىغا ھېسابات دەپتىرى ئاچقان. جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، كەسپىي ئېچىش شېركىتىنىڭ قەرزىنى قايتۇرۇپ ئېلىش ھوقۇقىنى ئۆتكۈزۈۋېلىش كېرەك ئىدى. مانا مۇشۇنداق پەيتتە، قاچقۇن جىنايەتچى دۇك گوراڭ قەيەردىن مەخپىي بەرگەن بىر تېلېگراممىسىدا «خېجىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى شېركىتى قەرز بېرىلگەن پۇلىنى قايتۇرۇپ بېرىشىنى رەت قىلدى» دەپىلگەن. ئۇنىڭ كەينىدىنلا كەسپىي ئېچىش شېركىتىنىڭ سوت مەھكىمىسىدىكىلەر بىلەن بىرگە پۇل يىغىۋېلىش ئۈچۈن بارغان ئىككى نەپەر خادىمى يوشۇرۇنچە كېتىپ قالغان. ئېگىز - پەس تاغ يوللىرى، جىددىي ئېقىنلار ۋە يامغۇرلۇق كۈنلەر پۇل يىغىۋېلىشنى قىيىنلاشتۇردى.

سۆز ئىشلىتىش خىزمىتى

تۈرۈمچى شەھەر تىيانشان رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى بۇ يىلى 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنىگىچە تۈرۈمچى نەنمەن دىكى كۈللۈك ئەتراپىدا 70 پارچىگە يېقىن قاراتا خىتا كېزىتى ئارقىلىق قانۇن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش كۆرگەزمىسى ئاچتى. كۆرگەزمە ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە ئىككى خىل يېزىق ھەمدە جەمئىي سۈرەت ۋە فوتو سۈرەت ئارقىلىق چىقىرىلدى. سۈرەتتە: ئامما كۆرگەزمىسى كۆرۈنمەكتە.

«ئىككىگە زەربە بېرىش» كۆرۈشىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا كىرىشكەن. 90 مىڭ يۈەن پۇل تىەنجىندىن خېجىك ناھىيىسىگە ئەۋەتىلدى. شۇنىڭ بىلەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى شېركىتىنىڭ 240 مىڭ يۈەن پۇلى ئاخىرى قايتۇرۇپ كېلىندۇ. جاڭ شياڭلىن بەك چارچاپ كەتكەنلىكتىن كېسەل بولۇپ يېتىپ قالغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇ ئۆزىنىڭ سالامەتلىكى بىلەن كارى بولماي، خىزمەتنى قەتئىي داۋاملاشتۇردى. يولداش جاڭ شياڭلىننىڭ جاپالىق ئەمگىكى بىلەن كەسپىي ئېچىش شېركىتىنىڭ ماددىي ئەشيا، ئىدارىسىغا بېرىشكە تېگىشلىك بولغان 120 مىڭ يۈەن قەرز پۇل قايتۇرۇۋېلىنىپلا قالماي، بەلكى يەنە شىنجاڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە كەسپىي ئېچىش شېركىتىگە يوللىنىدىغان 40 مىڭ يۈەن پۇل مۇ قايتۇرۇپ كېلىندۇ. يولداش جاڭ شياڭلىن قاتارلىق بىرنەچچە خادىملار يېرىم يىل جاپا - مۇشەققەتلىك جەھەت قىلىش ئارقىلىق 400 مىڭ يۈەن پۇل قايتۇرۇپ كېلىندۇ.

ئەكبەر تۆمۈر

تۈرۈمچى شەھەر تىيانشان رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى بۇ يىلى 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنىگىچە تۈرۈمچى نەنمەن دىكى كۈللۈك ئەتراپىدا 70 پارچىگە يېقىن قاراتا خىتا كېزىتى ئارقىلىق قانۇن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش كۆرگەزمىسى ئاچتى. كۆرگەزمە ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە ئىككى خىل يېزىق ھەمدە جەمئىي سۈرەت ۋە فوتو سۈرەت ئارقىلىق چىقىرىلدى. سۈرەتتە: ئامما كۆرگەزمىسى كۆرۈنمەكتە.

«ئىككىگە زەربە بېرىش» كۆرۈشىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا كىرىشكەن. 90 مىڭ يۈەن پۇل تىەنجىندىن خېجىك ناھىيىسىگە ئەۋەتىلدى. شۇنىڭ بىلەن يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى شېركىتىنىڭ 240 مىڭ يۈەن پۇلى ئاخىرى قايتۇرۇپ كېلىندۇ. جاڭ شياڭلىن بەك چارچاپ كەتكەنلىكتىن كېسەل بولۇپ يېتىپ قالغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇ ئۆزىنىڭ سالامەتلىكى بىلەن كارى بولماي، خىزمەتنى قەتئىي داۋاملاشتۇردى. يولداش جاڭ شياڭلىننىڭ جاپالىق ئەمگىكى بىلەن كەسپىي ئېچىش شېركىتىنىڭ ماددىي ئەشيا، ئىدارىسىغا بېرىشكە تېگىشلىك بولغان 120 مىڭ يۈەن قەرز پۇل قايتۇرۇۋېلىنىپلا قالماي، بەلكى يەنە شىنجاڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە كەسپىي ئېچىش شېركىتىگە يوللىنىدىغان 40 مىڭ يۈەن پۇل مۇ قايتۇرۇپ كېلىندۇ. يولداش جاڭ شياڭلىن قاتارلىق بىرنەچچە خادىملار يېرىم يىل جاپا - مۇشەققەتلىك جەھەت قىلىش ئارقىلىق 400 مىڭ يۈەن پۇل قايتۇرۇپ كېلىندۇ.

ئەكبەر تۆمۈر

تۈرۈمچى شەھەر تىيانشان رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشخانىسى بۇ يىلى 4 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنىگىچە تۈرۈمچى نەنمەن دىكى كۈللۈك ئەتراپىدا 70 پارچىگە يېقىن قاراتا خىتا كېزىتى ئارقىلىق قانۇن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش كۆرگەزمىسى ئاچتى. كۆرگەزمە ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە ئىككى خىل يېزىق ھەمدە جەمئىي سۈرەت ۋە فوتو سۈرەت ئارقىلىق چىقىرىلدى. سۈرەتتە: ئامما كۆرگەزمىسى كۆرۈنمەكتە.

قانات يايىدۇرمايلىق. ئارقىلىق، كەك كادىرلار ۋە پۇقرالارنىڭ قانۇنچىلىق كۆز قارىشىنى كۈچەيتىشى كېرەك. يىغىننىڭ ئاخىرىدا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ھەر دەرىجىلىك سىياسىي - قانۇن تارماقلىرى ئۆزىنىڭ ئېسىل ئەمگىكىنى ئىسسىن جارى قىلدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇشى، نەتىجىلىرىنى جارى قىلدۇرۇش، يېتىر - سىزلىكلەرنى تۈگىتىپ، تۈرلۈك خىزمەتلەرنى تېخىمۇ تىرىشىپ ئىشلەش ئارقىلىقى، ئىقتىسادىي ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادنى جانلاندۇرۇش ۋە «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلىشى كېرەك.

خەلقئارا تەسىر تۈپەيلىدىن، سىياسىي كۈرەش دۆلىتىمىزدە مۇئەييەن دائىرە ئىچىدە ئۇزاققىچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ. شۇڭا، سوتسىيالىزمغا ئۆچمەنلىك قىلىدىغان ۋە بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ئۇنسۇلارنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، ئىدىيە، مەدەنىيەت ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش جەھەتتە بۇزغۇنچىلىق قىلىشىدىن يۈكسەك دەرىجىدە ھىساپ بولۇشتا، دۆلەتنىڭ دېكتاتورىيە فونكىسىيەسى ئىپادىلىنىدۇ. دۆلەتنىڭ دېكتاتورىيە فونكىسىيەسىنى تېخىمۇ ياخشى يولغا قويۇش ئۈچۈن، ئاساسىي قانۇندا، دۆلەتنىڭ جەمئىيەت تەرتىپىنى قوغدايدىغانلىقى، خاتىنىلىق ۋە باشقا ئەكىسلىتىش، لايىھىلەش، ھەرىكەتلەرنى باستۇرىدىغانلىقى، جەمئىيەت ئامانلىقىغا زىيان يەتكۈزگەن سوتسىيالىستىك ئىقتىسادقا بۇزغۇنچىلىق قىلغان جىنايەتچىلەرنى ۋە باشقا جىنايەتچىلەرنى جازالايدىغانلىقى، جەمئىيەت تەرتىپىنى ئۆزگەرتىدىغانلىقى ئېنىق بەلگىلەنگەن. دېموكراتىيە ۋە دېكتاتورىيە مۇناسىۋىتى دېموكراتىيە بىرلىك مۇناسىۋىتى بولۇپ، بۇلار بىر - بىرىنى تەقەززاقلىدى ۋە بىر - بىرىنى شەرت قىلىدۇ. بىرى كەم بولسا بولمايدۇ.

خىيائەت قىلمىش ۋە ئۇنىڭغا جەننايەت بېكىتىپ جازا ئۆلچەش مەسىلىسى

1. خىيائەت قىلمىش نەرسىنىڭ سوممىسىنىڭ ھېسابلىنىشى سوت ئەمەلىيىتىگە ئاساسلانغاندا، خىيائەت قىلمىش نەرسىنىڭ سوممىسىنى ھېسابلاش ئۇسۇلى تۆۋەندىكىچە: (1) شۇ نەرسىنىڭ بىۋاسىتە ئۇچرىتىلغان زىيىنىنىڭ سوممىسىغا ھېسابلىنىدۇ، ۋاسىتىلىق ھالدا ئۇچرىتىلغان زىياننىڭ سوممىسى ھېسابلىنمايدۇ. مەلۇم بىر دورا زاۋۇتىنىڭ ئامبارچىسىنىڭ بىر خىل خامماتىنى ئوغرىلاپ، مەلۇم بىر خىل دورىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشىغا تەسىر يەتكۈزگەنلىكىنى ئالسا، بۇنداق ئەھۋالدا پەقەت شۇ خامماتنىڭ ئۇچرىغان زىيىنىنىڭ سوممىسىغا ھېسابلاشقا بولىدۇ. شۇ خىل دورىنىڭ ۋاقتىدا ئىشلەپچىقىرىلىمىغانلىقى ۋە مالنىڭ ۋاقتىدا تەمىنلەنمىگەنلىكى تۈپەيلىدىن كېلىپ چىققان زىياننىڭ سوممىسىنى قوشۇپ ھېسابلاشقا بولىدۇ.

خەلق بانكىسىنىڭ باھاسى بويىچە ھېسابلىنىدۇ؛ زاڭ مال خەلق بانكىسىنىڭ باھاسىدىن قىممەت سېتىلغان بولسا، سوممىنىڭ ئەمىلى سانى بويىچە ھېسابلىنىدۇ؛ تەركىبىدە ئالتۇن، كۈمۈش قاتارلىق قىممەتلىك مېتال بار كونا، يارامسىز نەرسىلەرنىڭ باھاسى دۆلەتنىڭ مال باھا ئىدارىسىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ھېسابلىنىدۇ. تەييار مەھسۇلاتلار، توۋارلار ۋە خامماتلارنىڭ سوممىسىنى ھېسابلىغاندا، ئالدى بىلەن ئۇلارنىڭ سۈپەتلىك مەھسۇلات ئىكەنلىكى، سۈپەتسىز مەھسۇلات ئىكەنلىكى ياكى يارامسىز مەھسۇلات ئىكەنلىكىنى پۈتۈن يېڭى مەھسۇلات ئىكەنلىكى، يېرىم تەييار مەھسۇلات ئىكەنلىكى، باھاسى چۈشۈرۈلگەن مەھسۇلات ئىكەنلىكى ياكى زاپاس مەھسۇلات ئىكەنلىكىنى ئايرىش، ئاندىن دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرى بويىچە، سۈپەتلىك مەھسۇلات، پۈتۈنلەي يېڭى مەھسۇلات بولغان بولسا، ئەسلىدىكى باھاسى بويىچە ھېسابلاش كېرەك؛ ئامباردىكى زاپاس نەرسىلەر بولسا، مال كىرگۈزگەن چاغدىكى باھا بويىچە ھېسابلاش كېرەك؛ دۆلەت تەرىپىدىن يۆتكىلىدىغان ئەشيا بولسا، يۆتكەش باھاسى بويىچە ھېسابلىنىدۇ. ئەمما زاڭ مال يۇقىرى باھادا سېتىلغان بولسا، ئەمەلىي سومما بويىچە ھېسابلاش كېرەك. (3) باھاسى ئېنىق بولمىغان ياكى باھاسىنى بېكىتىش قىيىن بولغان نەرسىلەر ۋە ھەر خىل تۈرمۈش بۇيۇملىرى، كونا ماللاردا، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا شۇ نەرسىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن باھا بېكىتىپ بېرىشىنى ھۆكۈم قىلىشقا بولىدۇ.

2. خىيائەت قىلمىشنىڭ ئېغىرلىقى يېتىكلىكىنى بېكىتىش

لېۋ چىڭمېن

قانچە تەرەپلەرگە قاراش كېرەك: (1) سوممىسىغا قاراش. بۇ يەردە ئېيتىلغان سومما قانۇنسىز ئېرىشكەن پۇل سانىغا قارىتىلغان بولۇپ، ئۇ خىيائەتچىلىك قىلمىشنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. خىيائەت سوممىسى خىيائەتچىلىك قىلمىشنىڭ جەمئىيەتكە يەتكۈزگەن زىيىنىنىڭ دەرىجىسىنى بىۋاسىتە ئىپادىلەپ بېرىدۇ. خىيائەت سوممىسىنىڭ ئاز - كۆپلىكى جەمئىيەتكە يەتكۈزگەن زىياننىڭ دەرىجىسىنى ئايرىشتا توغرا تاناسىپ رول ئوينايدۇ. خىيائەت سوممىسى كۆپ بولغانلىرىنىڭ يەتكۈزگەن زىيىنى ئېغىر بولىدۇ؛ خىيائەت سوممىسى ئاز بولغانلىرىنىڭ بىر قەدەر يېنىك بولىدۇ. (2) سەۋەبى ۋە ئىشلىتىلگەن ئورۇنغا قاراش. ھايانەكلىك، ئەتكەنچىلىك، قىمارۋازلىققا ئوخشاش قانۇنسىز ھەرىكەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن بولسا ئېغىر بولىدۇ؛ كەيپىيەتچىلىك، ئالدىنقى قىسمىدىن يېنىك بولسا، ئالدىنقى قىيىنچىلىق بولغانلىقى ياكى توغقانلىقى رىئى داۋالاش سەۋەب بولغان بولسا، بىر قەدەر يېنىك بولىدۇ. (3) دەخلى تەرۇز قىلىنغان نەرسىنىڭ خاراكتېرىگە قاراش. پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىق بەدىلىگە، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، ئىجتىمائىي ياردەم، خەۋپ - تىنچىدىق قۇتقۇزۇش پۇلى ۋە ئەشيا - لىرىغا، ئۇرۇش تەييارلىقى ئەشيالىرىغا، دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئەربابلارنىڭ پاراۋانلىق ئىشلىرى ئۈچۈن ئىشلىتىلغان بولسا، ئېغىر بولىدۇ. (4) ۋاسىتىسىغا قاراش. خىيائەتچىلىك قىلمىشنى يوشۇرۇش ئۈچۈن جىنايەت

(5) ئاقىۋىتىگە قاراش. دۆلەت ياكى كوللېكتىپقا ئېغىر زىيان يەتكەن ياكى باشقا ئېغىر ئاقىۋەت كېلىپ چىققان بولسا ئېغىر بولىدۇ. (6) خىيائەت قىلمىش ئادىتىنىڭ بار - يوقلۇقىغا قاراش. قايتا - قايتا تەربىيە بېرىلگەن بولسىمۇ ئۆزگەرتىلمىگەنلىرىنىڭ ئېغىر بولىدۇ. (7) جىنايەتنى تونۇش پوزىتسىيىسىگە قاراش. جىنايەتكە ئىقرار قىلغان، ھۇجۇم - مۇداپىئە ئىتتىپاقى تۈزگەن، جىنايەتتىن قورقۇپ قېچىپ كەتكەنلىرىنىڭ ئېغىر بولىدۇ؛ ئىقرار قىلىپ ئۆزىنى مەلۇم قىلغان، ئاكتىپ پاش قىلغان، باشقا جىنايەتچىلەرنىڭ قىلمىشىنى پاش قىلغانلارنىڭكى بىر قەدەر يېنىك بولىدۇ. (8) زاڭنى قايتۇرۇش ئىپادىسىگە قاراش. زاڭ پۇل، زاڭ مالنى يوشۇرۇپ زاڭ قايتۇرۇشقا قارشىلىق قىلغانلارنىڭ ئېغىر بولىدۇ؛ زاڭ پۇلنى قايتۇرغان ياكى زاڭ مالنى ئاكتىپ قايتۇرغانلارنىڭ بىر قەدەر يېنىك بولىدۇ. 3. بىر قەدەر جىنايەت ئۆتكۈزگەنلىرىنىڭ خىيائەت سوممىسىنى توغرا ھېسابلاش كېرەك ئىككىدىن ئارتۇق ئادەم بىرلىشىپ ئۆتكۈزگەن خىيائەتچىلىك جىنايەتتە ھەر بىر جىنايەتچى بىرلىشىپ ئۆتكۈزگەن جىنايەتتىكى ئومۇمىي سوممىغا جاۋابكار بولىدۇ دەيدىغان بىر خىل قاراش بار. بۇ جىنايەتكە ئۆزى مەسئۇل بولۇش پىرىنسىپىغا ئۇيغۇن ئەمەس، جىنايەتچىلەرنى پارچىلاش قىمۇ پايدىلىق ئەمەس. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى، ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ «نۆۋەتتىكى ئىقتىسادىي جىنايەت ئەنئىنىلىرىنى بېجىرىش داۋامىدا قانۇننى كونكرېت تەدبىق قىلىشقا ئائىت بىر نەچچە مەسىلىگە جاۋاب (سېلىق نۇسخىسى)» (تۆۋەندە قىلىنغان)

ئادەم بىرلىكتە خىيائەت قىلغان بولسا، ھەر بىرىنىڭ ئېرىشكەن سوممىسى ۋە جىنايەت ئۆتكۈزۈش داۋامىدىكى ئورنى ۋە رولىغا قاراپ، ئايرىم - ئايرىم جازا بېرىلىدۇ. بىرلىشىپ قىلىنغان خىيائەت ئەنئىنىلىرىدە، ئاساسىي جىنايەتچىلەرنى قانۇن بويىچە ئېغىر جازالاش كېرەك. خىيائەتچىلەر گۇرۇھىدىكى باش جىنايەتچىلەرنى گۇرۇھنىڭ ئومۇمىي سوممىسى بويىچە جازالاش كېرەك. 4. سوممىسى ۋە قىلمىشقا ئاساسەن جىنايەتنى توغرا بېكىتىش «جاۋاب» تىكى بەلگىلىمىگە ئاساسلانغاندا، ئومۇمەن شەخسلەر 2000 يۈەندىن ئارتۇق پۇلغا خىيائەت قىلغان بولسا، خىيائەتچىلىك جىنايەتنى شەكىللەندۈرگەن بولۇپ، ئۇنىڭ قانۇنىي جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلىدۇ. شەخسلەرنىڭ قىلغان خىيائەت 2000 يۈەنگە يەتمەسە، جىنايەت شەكىللىنىدىغان - شەكىللەنمەيدىغانلىقىنى خىيائەت قىلمىشنىڭ ئېغىر - يېنىكلىكىگە قاراپ بېكىتىش كېرەك. قىلمىش ئېغىر بولغان بولسا جىنايەت شەكىللىنىدۇ؛ قىلمىش يېنىك بولسا جىنايەت شەكىللەنمەيدۇ، بۇنداقلارغا ئاساسلىق باشقۇرغۇچى ئورۇنلار مەمۇرىي جازا بەرسە بولىدۇ. شەخسلەرنىڭ قىلغان خىيائەتتىكى 2000 يۈەنگە يەتمىگەن بولسا، بىردەك جىنايەت بېكىتىپ جازالىماسلىق توغرا ئەمەس. 5. خىيائەت قىلمىش جىنايەتچىلەرگە جازانى توغرا ئۆلچەش كېرەك جىنايىتىلار قانۇنىنىڭ 155 - ماددىسى ۋە «جاۋاب» نىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسلانغاندا، سوت ئەمەلىيىتىدە جازا ئۆلچەش دائىرىسى مۇنداق تۆت خىل بولىدۇ: (1) شەخسلەرنىڭ قىلغان خىيائەتتىكى 2000 يۈەنگە يەتمىگەنلىرىدە، جىنايەت ئىكەنلىكىنىڭ ئېنىقلىنىشى ياكى ئېنىقلىنىشى ئاساسىدا، ئومۇمەن 50 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق خىيائەت قىلغانلارغا مۇددەتسىز جازا بېرىلىدۇ. ئەمەلىيەت جەريانىدا، ئومۇمەن 50 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق خىيائەت قىلغانلارغا مۇددەتسىز جازا بېرىلىدۇ. جازا ئۆلچەش كېرەك - يېنىك، يېنىك - يېنىكلىتىپ جازالاش ياكى جازانى كەچۈرۈم قىلىش شەرتلىرىنى ھازىرلاش، يېنىك، يېنىكلىتىپ جازالاش ياكى كەچۈرۈم قىلىش كېرەك. خىيائەت قىلغان جىنايەتچىلەرگە ئاساسىي جازا بەرگەندىن سىرت، قالغان نۇن بويىچە مال - مۈلكىنى مۇسادىرە قىلىش ياكى زىياننى تۆلىتىۋېلىش جازاسى قوشۇپ بېرىلىشىمۇ بولىدۇ. زىياننى تۆلىتىۋېلىش سۈرۈشتۈرۈۋېلىنغان قانۇنسىز مال - مۈلكىنى ئۆز ئىككىسىگە قايتۇرۇپ بېرىشنى كۆرسىتىدۇ. مال - مۈلكىنى مۇسادىرە قىلىش خىيائەتچىلىك قىلمىشنىڭ خۇسۇسىي مۈلكىنىنىڭ بىر قىسمىنى ياكى ھەممىسىنى ھەقسىز ھالدا دۆلەت ھېسابىغا يىغىۋېلىشنى كۆرسىتىدۇ. جىنايەتچىنىڭ ئائىلىسى - تەۋەلىرىنىڭ ئىككىسىگە يەتمىگەنلىرىدە، جىنايەت

(1) شەخسلەرنىڭ قىلغان خىيائەتتىكى 2000 يۈەنگە يەتمىگەنلىرىدە، جىنايەت ئىكەنلىكىنىڭ ئېنىقلىنىشى ئاساسىدا، ئومۇمەن 50 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق خىيائەت قىلغانلارغا مۇددەتسىز جازا بېرىلىدۇ. ئەمەلىيەت جەريانىدا، ئومۇمەن 50 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق خىيائەت قىلغانلارغا مۇددەتسىز جازا بېرىلىدۇ. جازا ئۆلچەش كېرەك - يېنىك، يېنىكلىتىپ جازالاش ياكى جازانى كەچۈرۈم قىلىش شەرتلىرىنى ھازىرلاش، يېنىك، يېنىكلىتىپ جازالاش ياكى كەچۈرۈم قىلىش كېرەك. خىيائەت قىلغان جىنايەتچىلەرگە ئاساسىي جازا بەرگەندىن سىرت، قالغان نۇن بويىچە مال - مۈلكىنى مۇسادىرە قىلىش ياكى زىياننى تۆلىتىۋېلىش جازاسى قوشۇپ بېرىلىشىمۇ بولىدۇ. زىياننى تۆلىتىۋېلىش سۈرۈشتۈرۈۋېلىنغان قانۇنسىز مال - مۈلكىنى ئۆز ئىككىسىگە قايتۇرۇپ بېرىشنى كۆرسىتىدۇ. مال - مۈلكىنى مۇسادىرە قىلىش خىيائەتچىلىك قىلمىشنىڭ خۇسۇسىي مۈلكىنىنىڭ بىر قىسمىنى ياكى ھەممىسىنى ھەقسىز ھالدا دۆلەت ھېسابىغا يىغىۋېلىشنى كۆرسىتىدۇ. جىنايەتچىنىڭ ئائىلىسى - تەۋەلىرىنىڭ ئىككىسىگە يەتمىگەنلىرىدە، جىنايەت

تۆۋەن باھادا سېتىلغان بولسا، سىرتقى سېتىش باھاسى بويىچە ھېسابلىنىدۇ؛ ئالتۇن، كۈمۈش، چەت ئەل پۇللىرى

يېنىملىكىمىنى بېكىتمەش خىيانەت قىلىشىنىڭ ئېغىر-يېنىملىكى كىگە ھۆكۈم قىلىشتا، تۆۋەندىكى بىر

لىك قىلمىشىنى يوشۇرۇش ئۇچۇن جىنايەت پاكىتلارنى يوقىتىش ياكى باشقىلارغا دۆڭگەپ قويغانلىرىنىڭ ئېغىر بولىدۇ.

بېقىۋېلىنغان بالا بىلەن ئۆگەي بالىنىڭ پەرقى

بېقىۋېلىنغان بالا بىلەن ئۆگەي بالىنىڭ ھەق تەلەپ قانۇن مۇناسىۋىتىدىكى ھوقۇق ۋە مەجبۇرىيىتىنى بەزىلەر كۆپ ھاللاردا ئارىلاشتۇرۇپتىدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ نىكاھ قانۇنى، مىراسخور-لۇق قانۇنى ۋە ھەق تەلەپ ئىشلىرىغا ئائىت سىياسەتلەرنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسلانغاندا، مېنىڭچە ئىككىسىنىڭ پەرقى ئاساسلىقى تۆۋەندىكى تەرەپلەردە ئىپادىلىنىدۇ:

بىرىنچى، تۇغقانلىق مۇناسىۋىتىنىڭ ئورنىتىلىشى ۋە بىكار قىلىنىشى ئوخشمايدۇ. بېقىۋېلىنغان بالا بىلەن بېقىۋېلىنغان ئاتا-ئانا ئوتتۇرىسىدىكى تۇغقانلىق مۇناسىۋىتى، بېقىۋالغۇچى بىلەن بېقىۋېلىشقا بەرگۈچى ۋە ھەرىكەت ئىقتىدارىغا ئىگە بېقىۋېلىنغۇچىنىڭ مۇناسىۋىتى قانۇنى تەرتىپ بويىچە شەكىللەنگەن غەيرى قانداشلىق مۇناسىۋىتىدۇر. ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى تۇغقانلىق مۇناسىۋىتى بېقىۋېلىش مۇناسىۋىتىنىڭ ئورنىتىلىشى بىلەن بارلىققا كېلىدۇ، بېقىۋېلىش مۇناسىۋىتىنىڭ بىكار قىلىنىشى بىلەن ئاياغلىشىدۇ. ئۆگەي بالا بىلەن ئۆگەي ئاتا-ئانا ئوتتۇرىسىدىكى توغقانلىق مۇناسىۋىتى ئۆز ئانىسى ياكى ئۆز ئاتىسىنىڭ قايتا توي قىلىشى بىلەن شەكىللىنىدۇ ھەمدە ئۆز ئانىسى بىلەن ئۆگەي ئاتىسىنىڭ ياكى ئۆز ئانىسى بىلەن ئۆگەي ئاتىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنىڭ بىكار قىلىنىشى (نىكاھ دىن ئاجرىشىش) بىلەن ئاياغلىشىدۇ. مەسىلەن: بېقىۋېلىنغان بالا بىلەن بېقىۋالغۇچى ئاتا-ئانا ئوتتۇرىسىدىكى تۇغقانلىق مۇناسىۋىتى قانۇن بويىچە كېڭىشىش ئارقىلىق ياكى سوت مەھكىمىسىنىڭ ھۆكۈمى بويىچە بىكار قىلىۋېتىش مۇمكىن، لېكىن ئۆگەي بالا بىلەن ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا

چاڭ چىڭفانگ
نىڭ تۇغقانلىق مۇناسىۋىتىنى ئۆز ئانىسى بىلەن ئۆگەي ئاتىسى ياكى ئۆز ئانىسى بىلەن ئۆگەي ئاتىسىنىڭ ئەر-خوتۇنلۇق مۇناسىۋىتى داۋاملىشىۋاتقان مەزگىلدە بىكار قىلىۋېتىشكە بولمايدۇ. ئىككىنچى، ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن بولغان قانۇنىي ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى ئوخشمايدۇ. بېقىۋېلىنغان بالا بىلەن ئۆز ئاتا-ئانىسى ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى بېقىۋېلىش مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغاندىن كېيىن بىكار قىلىنىدۇ؛ ئۆگەي بالىنىڭ ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن بولغان ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتىنى بىكار قىلىۋېتىشكە بولمايدۇ (قانۇن بويىچە ھوقۇقىدىن مەھرۇم قىلىنغان ياكى ھوقۇقىدىن ۋاز كەچكەنلەر بۇنىڭ سىرتىدا). بېقىۋېلىش مۇناسىۋىتى داۋاملىشىۋاتقان چاغدا، بېقىۋېلىنغان بالا ئۆز ئاتا-ئانىسى ئالدىدا مەجبۇرىيەتنى ئۆز ئۈستىگە ئالمايدۇ ھەم ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن مۇرەسسەمۇ بەھرىمەن بولمايدۇ. ئەمما ئۆگەي بالا ئۆزىنى بېقىپ تەربىيىلىگەن ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا ئالدىدا قانۇنىي مەجبۇرىيەتنى ئۈستىگە ئېلىپلا قالماي، ئۆز ئاتا-ئانىسى ئالدىدىمۇ قانۇنىي مەجبۇرىيەتنى ئۈستىگە ئالىدۇ ھەمدە قانۇن بويىچە ئۆگەي ئاتىسى ياكى ئۆگەي ئانىسىنىڭ ۋە ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

ئۈچىنچى، بېقىۋالغان ئاتا-ئانىسى ۋە ئۆگەي ئاتا-ئانىسى بىلەن قانۇنىي ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى بېقىۋېلىش مۇناسىۋىتى ئوخشاش بولمايدۇ. ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ. ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولمايدۇ؛ ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا بېقىپ تەربىيىلىگەن ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا بېقىپ تەربىيىلىگەن ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ. ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولمايدۇ؛ ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا بېقىپ تەربىيىلىگەن ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

ئورنىتىلىپ، بېقىۋېلىش مۇناسىۋىتى داۋاملىشىۋاتقان چاغدا، بېقىۋېلىنغان بالا بىلەن بېقىۋالغان ئاتا-ئانا ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى ئىزچىل مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ. ئۆگەي بالا بىلەن ئۆگەي ئاتا-ئانىنىڭ تۇغقانچىلىق مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغاندىن كېيىن، ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتىنىڭ شەكىللىنىشى، ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانىنىڭ ئۆگەي بالىنى بېقىپ تەربىيىلىگەن - تەربىيىلىمىگە ئىگە بولۇشى بېكىتىلىدۇ. ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا ئۆگەي بالىنى بېقىپ تەربىيىلىگەن بولسا، ئۆگەي بالا ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانىسىنى قانۇن بويىچە بېقىش مەجبۇرىيىتىنى ئۈستىگە ئالىدۇ ھەمدە ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

تۆتىنچى، ئاكا-ئۇكا، ئاچا-سىڭىللار ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى ئوخشاش بولمايدۇ. بېقىۋېلىش مۇناسىۋىتى داۋاملىشىۋاتقان چاغدا، بېقىۋېلىنغان بالا بىلەن ئۆز ئاتا-ئانا سىڭىللىرى ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغاندىن كېيىن بىكار قىلىنىدۇ؛ ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا بېقىپ تەربىيىلىگەن ئۆگەي بالا بىلەن ئۆز ئاتا-ئانا سىڭىللىرى ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغاندىن كېيىن بىكار قىلىنىدۇ؛ ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا بېقىپ تەربىيىلىگەن ئۆز ئاتا-ئانا سىڭىللىرى ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى داۋاملىق مەۋجۇت بولىدۇ. بېقىۋېلىنغان بالا قانۇن بويىچە ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولمايدۇ؛ ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا بېقىپ تەربىيىلىگەن ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولمايدۇ؛ ئۆگەي ئاتا ياكى ئۆگەي ئانا بېقىپ تەربىيىلىگەن ئۆز ئاتا-ئانىسى بىلەن ئۆز ئاتا-ئانىسىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولمايدۇ.

سۆزۈكلىك خىزمەت

لەنجۇ ھەربىي رايونى ئۈرۈمچى باش دوختۇرخانىسى كۆپ خىل شەكىلدە ئارقىلىق ئوز قارىمىقىدىكى ياش-ئۆسمۈرلەرگە قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان بۇ دوختۇرخانا تەۋەسىدە جىنايىتى ئىشلار ئەنزىلىرى يۈز بەرمىدى.

سۈرەتتە: دوختۇرخانا سىياسىي بۆلۈمىدىكى يولداش ياش - ئۆسمۈرلەرگە قانۇندىن ئېلىنىدىغان ئىمتىھان سوناللىرىنى ئۆز لەپ بەرمەكتە.

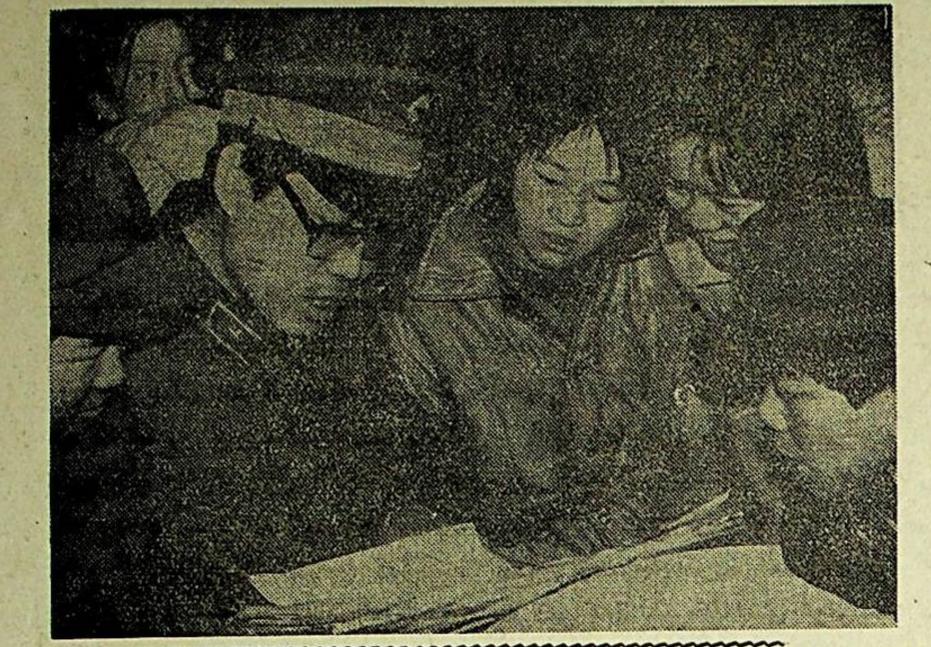
شېييا مىڭ، ليۇجۇڭگو خەۋىرى.

فوتوسى

گەي بالا قانۇن بويىچە ئۆز ئاكا-ئۇكا، ئاچا - سىڭىللىرىنىڭ مال-مۈلكىگە ۋارىسلىق قىلىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

بەشىنچى، بېقىۋالغان ئائىلىدىكى ئاكا-ئۇكا، ئاچا - سىڭىللار بىلەن ئۆگەي ئاكا-ئۇكا، ئاچا-سىڭىللار ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى ئوخشاش بولمايدۇ. بېقىۋېلىش داۋاملىشىۋاتقان مەزگىلدە، بېقىۋېلىنغان بالا بىلەن بېقىۋالغان ئائىلىدىكى ئاكا-ئۇكا، ئاچا - سىڭىللار ئوتتۇرىسىدا قانۇنىي ھوقۇق-مەجبۇرىيەت مۇناسىۋىتى بولمىدۇ؛ ئۆگەي ئاكا-ئۇكا، ئاچا - سىڭىللار ئوتتۇرىسىدا، بېقىش مۇناسىۋىتى شەكىللەنگەن بولسا، ئاكا-ئۇكا، ئاچا-سىڭىللار ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇقتىن بەھرىمەن بولىدۇ. بېقىۋالغان ئائىلىدىكى ئاكا-ئۇكا، ئاچا-سىڭىللار ئوتتۇرىسىدا، بېقىش مۇناسىۋىتى شەكىللەنگەن بولسا، ئاكا-ئۇكا، ئاچا-سىڭىللار ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇقتىن بەھرىمەن بولىدۇ. بېقىۋالغان ئائىلىدىكى ئاكا-ئۇكا، ئاچا - سىڭىللار ئوتتۇرىسىدا، بېقىش مۇناسىۋىتى شەكىللەنگەن بولسا، ئاكا-ئۇكا، ئاچا - سىڭىللار ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇقتىن بەھرىمەن بولىدۇ. بېقىۋالغان ئائىلىدىكى ئاكا-ئۇكا، ئاچا - سىڭىللار ئوتتۇرىسىدا، بېقىش مۇناسىۋىتى شەكىللەنگەن بولسا، ئاكا-ئۇكا، ئاچا - سىڭىللار ئوتتۇرىسىدىكى ھوقۇقتىن بەھرىمەن بولىدۇ.

2000 يۈەنگە يەتىگەنلەردىن جىنايەت بېكىتىپ جازا ئۆلچەشكە تېگىشلىك بولغان مال - مۈلۈكلەرنى مۇسادىرە قىلىشقا بولمايدۇ.

دۆلىتىمىز خەلق دېموكراتىيىسى دېكتاتورلىقىنى سوتسىيالىستىك دۆلەت

«جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى» نىڭ ئومۇمىي پروگرامما 1 - ماددىسىدا مۇنداق بەلگىلەنگەن: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ئىشچىلار سىنىپى رەھبەرلىك قىلىدىغان، ئىشچى - دېھقانلار ئىتتىپاقىنى ئاساس قىلغان خەلق دېموكراتىيىسى دېكتاتورلىقىدىكى سوتسىيالىستىك دۆلەت». بۇ بەلگىلىمىدە دۆلىتىمىزنىڭ خاراكتېرى يەنى دۆلەت تۈزۈمى ئېنىق بەلگىلەنگەن. دۆلىتىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىيىسى ماھىيەتتە پرولېتارىيات دېكتاتورلىقىدۇر. دۆلىتىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتورلىقى - مەملىكىتىمىز خەلقىنىڭ نەچچە ئون يىللىق ئىنقىلابىي كۈرەش تەجربىلىرىنىڭ يىغىندىسى، جۇڭگو تارىخىدا بولۇپ باقمىغان خەلقنىڭ ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولغان يېڭى تىپتىكى ھاكىمىيىتى بولۇپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان قۇدرەتلىك دۆلەت قۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى. دۆلىتىمىز خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتورلىقى شەكىللىنىشى، پارا تىيىمىز ماركسىزىمنىڭ پرولېتارىيات دېكتاتورلىقىنى توغرىسىدىكى تەلىماتىنى ئىجاد -

«بىز جەمئىيەتنىڭ ئامانلىقىنى قوغداش ئۈچۈن، جىنايەتچىلەرنى ئۆزگەرتىش خىزمىتىنى تاللىغان ئىدۇق، بىز پارتىيىنىڭ ئۆزگەرتىش بىرىنچى، ئىشلەپچىقىرىش ئىككىنچى، دېگەن قائىدىسىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، بۇ يولدا تېگىشلىك تۆھپە قوشالماق ئۆزۈمىزنى ئىنتايىن پەخىرلىك ھېس قىلاتتۇق. ئەپسۇسكى، بىز ئۇنچىلىك ئىش قىلالايمدۇق» - بۇ ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش تەلىم - تەربىيە كادىرى سۇڭگوچاڭ بىلەن مۇھەممەتجان ساۋىر - نىڭ يۈرەك سۆزى ئىدى.

«بىر جۈپ بۈركۈت»

3 - ئەدلىيە سېپىدە - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن قارقىلچىن ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش مەيدانىنىڭ كادىرى سۇڭگوچاڭ بىلەن مۇھەممەتجان ساۋىرنى زىيارەت ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت ئابدۇللا

قاتنىشىپ، خەلقنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىنى قوغداپ، تەشكىلنىڭ ۋە نامىنىڭ ماختىشىغا سازاۋەر بولغان. ئۆتكەن يىلى 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئەتىگەندە، تېخى ئەتىگەنلىك تامىقىنى يېمىگەن سۇڭگوچاڭ بىلەن مۇھەممەتجان 2 - دادۇيدىن ئىككى نەپەر جىنايەتچىنىڭ قېچىپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلاپلا دەرھال جىنايەتچى قانچان نەق مەيدانغا بارغان. ئىككىسى ئىز قوغلاپ مەيداندىن تېخى يىراققا بارمايلا بىر دېھقاننىڭ ھاسىراپ - ھۆمدەپ كېلىۋاتقانلىقىنى ئۇچرىتىپ، دېھقاندىن ئۆزىنىڭ ئىنىسىنى ئىككى جىنايەتچىنىڭ ئۇرۇپ قېچىپ كەتكەنلىكىنى، جىنايەتچىلەرنىڭ تېخى ئانچە يىراققا بارمىغانلىقىنى ئاڭلايدۇ ۋە دېھقاننىڭ يول باشلىشى بىلەن نەق مەيدانغا بېرىپ، قويۇق يۈل خۇن ئارىسىدا تاياق زەربىسىدىن تۇرالماي ياتقان بىر ئادەمنى كۆرىدۇ. ئۇلار بۇ ئادەمنى باشقىلار ئارقىلىق دەرھال مەيدان دوختۇرغا ئېلىپ بارماقچى بولۇپ، ئۇلار داۋاملىق ئىز قوغلاپ بىر ئۆستەڭگە كەلگەندە جىنايەتچىلەرنىڭ ئىزىنى يوقىتىپ قويغان. ئەتراپىنى كۆپ ئىزلەش ئارقىلىق جىنايەتچىلەرنىڭ بىر پاتى ئايلىنىشى ئۈچۈن

راتقان. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئېھتىمال ئۆستەڭدىن ئۆتۈپ كەتكەن بولۇشى مۇمكىن دېگەن پەرەز بىلەن ئۆستەڭدىن ئۆتمەكچى بولغان. بۇ ئۆستەڭ چوڭقۇر، سۈيى ئۇلۇغ بولسىمۇ، ئۇلار قىلچە ئىككىلەنمەي سۇغا سەكرىگەن. بەغۋاش سۇ، ئۇلارنى ھەر تەرەپكە ئېقىتىپ ھاياتىغا خەۋپ يەتكۈزۈشكە ئۇرۇنغان. لېكىن ئۇلار قەيەرلىك بىلەن سۇدىن چىقىپ، يەنە قوغلاشنى داۋاملاشتۇرغان ۋە جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ پايانسىز قۇملۇق ئىچىگە كىرىپ كەتكەن. بۇ ۋاقىتتا دەل كەتكەنلىكى كەن ۋاقىت بولۇپ، ھاۋا ئىنتايىن ئىسسىق كەتكەنلىكتىن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار ئەتىگەنلىك تاماقنى يېيىشىكسىمۇ ئۆلگۈرمەي يولغا چىققان بولغاچقا، ئاچلىق ۋە ئۇسۇزلۇق دەردىدىن ھالسىزلىنىپ ماڭالىمەن. دەل شۇ چاغدا سۇڭگوچاڭنىڭ قولى يانچۇقىدىكى ئىككى دانە كۆكۈش قوناققا ئۇرۇنغان. بۇلار بۇ ئىككى دانە كۆكۈش قوناقنى مەدىكى بىلەن قوشۇپ يەپ جىنايەتچىنى تېزراق قولغا چۈشۈرۈش ئۈچۈن قەتئىي ئىرادىگە كېلىپ بىر - بىرىنى يۆلەپ يەنە قوغلاشنى داۋاملاشتۇرغان. لېكىن يەنە قۇرساقلىرى ئېچىپ، ئۇسساپ ھالسىزلىنىپ يەنە ماڭالىمەن. ئاخىرى قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپەر جەريانىدا ئۇن - چۆچۈكنىڭ ئىنتايىن كۆپ

يەپ غەلبىنى قولغا كەلتۈرگەنلىرىنى كۆز ئالدىغا كەلتۈرۈپ باشقىدىن غەپ رەتكە كېلىپ قومۇشنىڭ يىلتىزىنى يەپ سەل ماغدۇرغا كېلىپ يەنە مېڭىشنى داۋاملاشتۇرغان. ئاخىرى بىر زەي سۇغا ئۇچراپ، زەي سۇنى قانغىچە ئىچكەن. ئاندىن ئۇلار جىنايەتچىلەر بىلەن مۇشۇ سۇ ئەتراپىدا بولمىسۇن دەپ ئەتراپىنى ئىزدەۋاتسا، يىراقتىن ئىككى ئادەمنىڭ قارىسى كۆرۈنگەن. شۇنىڭ بىلەن ئىككىسى ئىككى تەرەپكە بۆلۈنۈپ قوغلاپ، ئۇ ئىككى ئادەم قارىسىنى مۇھاسىرىگە ئېلىپ بەلگە ئوقى چىقارغان ۋە چاقماق تېزلىكىدە بۇ ئىككى جىنايەتچىنى ئاخىرى تورغا چۈشۈرگەن. سۇڭگوچاڭ بىلەن مۇھەممەتجان بۇ مەيدانغا كەلگەندىن بويان ئەنە شۇنداق جاپالىق كۈرەشلەرنى باشتىن كۆچۈرۈپ، تۈرمىدىن قاچقان بەش نەپەر جىنايەتچىنى قوغلاپ تۇتۇپ، خەلق ئۈچۈن ئاپەتنى ۋاقىتتا يوقاتقان. بۇ بەش نەپەر جىنايەتچى ئىچىدە ئىككىسى قاتىل جىنايەتچى، ئۈچى ئېغىر كېسىلگەن جىنايەتچى ئىكەن. سۇڭگوچاڭ بىلەن مۇھەممەتجاننىڭ يۇقىرىقىدەك ئىش ئىزلىرىنى ئاڭلى

ئېرلاندىيە - نىكاھدىن ئاچرىشىش قاي يول قويمايدىغان دۆلەت. بۇ دۆلەتتە ئەر - ئاياللارنىڭ بىر قېتىملا نىكاھلىنىشى، ئۆمۈر ۋايەت بىرگە تۇرمۇش كەچۈرۈشى كېرەك ئىكەن. قانۇندا نىكاھدىن ئاچرىشىش مەنئىي قىلىنغاچقا، ئېرلاندىيىلىكلەر نىكاھلىنىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدىكەن.

كانادا ھاھاراق ئىچىپ ئاپتوموبىل ھەيدىگۈچىلەر قاتتىق جازالىنىدىكەن. 1470 ئامېرىكا دوللىرى جەردە لېكىن ھەر يىلى ھاھاراق ئىچىپ ئاپتوموبىل ھەيدەش ۋە قەسەدە ئۆلىدەن ھاھاراق 3000 كىشىگە يېتىدىكەن. ھاھاراقنىڭ كاساپىتىدىن بولىدىغان ئۆلۈم - يېتىم ئىشلىرى تەخمىنەن 100 مىڭ كىشىگە يېتىدىكەن. بۇ ئەھۋال ھاھاراق ئاساسەن، كانادا ھۆكۈمىتى يېقىندا بىر تۈرلۈك پەرمان ماقۇللاپ، ھاھاراق ئىچىپ ئاپتوموبىل ھەيدىگەن ھاھاراق ھەر مىللەت ئاممىسى بىردەك دۆلەت مەنئىي كۆزدىن قاپچۇرۇپ قويمايدىغان بىر جۈپ بۈركۈتلەر دەپ ماختاشقان. مەن ئاممىنىڭ ئۇلارغا بەرگەن بۇ باھاسىنىڭ ھەقىقەتەن جايىدا بېرىل

نىكاھلىنىشىمۇ ياۋروپادىكى باشقا دۆلەتلەردىن كۆپ كېيىن ئىكەن. يەنى قىسقى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا ئېرلاندىيىلىكلەرنىڭ ئوتتۇرىچە نىكاھلىنىش يېشى ئەرلەرنىڭ 31 ياش، ئاياللارنىڭ 26 يېرىم ياش ئىكەن.

ئابلېز تالىپ تەرجىمىسى

گەنلىكىدىن ئىچىمدە قايىل بولۇپ، ئۇلارغا رەھمەت ئېيتىپ، ئۇلارنىڭ بۇندىن كېيىنكى خىزمەتلەردە تېخىمۇ زور نەتىجىلەرنى قازىنىشىنى تىلەپ خوشلىشىپ قايىتتىم.

يولداش سۇڭ خەنلىياڭنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي قانۇن خىزمىتى يىغىنىدا سۆزلىگەن سۆزى (قىسقارتىلمىسى)

(بېشى 1 - بەتتە)

پارتكوم مەدەنىيەت بېرىۋاتىدۇ. ھەر قانداق توسالغۇلاردىن قورقماڭلار ھەم ئۇلارغا قارشى باتۇرلۇق بىلەن كۈرەش قىلىڭلار. زۆرۈر تېپىلغاندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومغا ھەتتا پارتىيە مەركىزى كومىتېتىغا ئەھۋال ئىنكاس قىلىڭلار بولىدۇ. ئادەم كۈچى يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنى پارتكوم بىر تۈشۈش كۈچ تەشكىللەپ ھەل قىلىدۇ؛ ھەر دەرىجىلىك مالىيە تارماقلىرى چوقۇم تەزەبىچىرىش راسقوتى يېتىشمەسلىك سودا، مەدەنىيەت - مائارىپ، دېھقانچىلىق - چارۋىچىلىق، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئاياللار بىرلەشمىسى كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى قاتارلىق ھەر قايسى سەپلەرنىڭ مۇشۇنداق ۋەزىپىسى بار. چۈنكى ئۇ سوتسىيالىستىك مەنئىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. مۇندىن كېيىن ھەر قايسى سەپلەر خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرغاندا، خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈپ سېلىش تۇرغاندا، خىزمەتلەرنى خۇلاسە قىلغاندا ئۆزلىرىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى

كۈتۈپخانىسىمىزنىڭ سىزنىڭ ئۈمىدلىرىڭىزغا قاراپ

توغرى باقى تەرىپىمىسى

14. تېلېفون ئارقىلىق خەۋەرلىشىپ ھەرىكە قىلىنىش

1977 - يىلى 1 - ئاينىڭ 27 - كۈنى سەھەردە ھەممە ئورۇنلاشتۇرۇش پۈت-كەندىن كېيىن، «تېلېفون ئارقىلىق خە-ۋەرلىشىپ ھەرىكە تىلنىش» باشلاندى. جانناس شېرىكلىرىگە تېلېفون ئۇرۇپ، ئۆزىنىڭ بۇ قېتىمقى قولغا ئېلىنىش ۋەقەسىگە قاتتىق نەپەرەتلىنىدىغانلىقىنى بۇ ئىشتا باشقىلارنىڭ خاتىرىلىق قىلى-غانلىقى، بۇنىڭ ئۈچۈن ئىنتىقام ئېلىپ ئومۇمىنى ئاقلىماقچى ئىكەنلىكىنى، شۇنداقلا يەنە ئۆزىنىڭ ھاۋا ئارقىلىق كوكايىن توشۇش ئىشىنى ئەمدى قاى-تىدىن باشلاپ، بۇ قېتىم قولغا ئېلىنى-غاندا تارتقان زور زىيىنىنى تىزىلدى-ۋە رۇۋالماقچى بولغانلىقىنى خەۋەر قىلدى.

ستېن ئۇئالغۇنى يوشۇرۇن ئاڭ-لىغاچ جانناسنىڭ ماھارمىتىنىڭ ئۇ-تۈنلىكىنى ئاغزى بېسىلماي ماختاپ كەتتى.

ئارىدىن بىر مەزگىل ئۆتۈپ، 9 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگە كەلگەندە «تېلې-فون ئارقىلىق خەۋەرلىشىپ ھەرىكەت-لىنىش» تە زور ئىلگىرىلىشى بولدى.

«خوجايىن» بىلەن ئوكامپۇنىڭ يېڭى-شىپرىكى كىپوركى كىمىي تېلېفونغا جانناس بىلەن قارىشىمۇ ئېگەمۇنىڭ كونا مېت - قىزىنى بۇ ئۇنلەي تې-گىتىشكە توغرىغا قارىلىشى، ئەمما «خو-جايىن» نىڭ يولنى ئاۋۇتۇپ 240 كى-لوگرام كوكامپۇنىڭ يۈلىنى تۆلەپ بېرىشى ئوتتۇرىغا قويغانلىقىنى، بۇ

جەھەتتىكى كونكرېت ئىشلار ئۈستىدە ئادەم ئەۋەتىپ سۆھبەتلىشىدىغانلىقىنى خەۋەر قىلدى.

ئارقىدىن كىرىسىمۇ تېلېفون ئۇ-رۇپ ئۆزىنىڭ يەنە بىر قېتىم ھەمكار-لىشىشقا رازى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى، ستېن «خوجايىن» نىڭ جانناسقا بەرگەن تەڭ شېرىكلىشى توغرىسىدىكى سودا ئەھۋالىنى تېلېفوندىن لېنتىغا ئې-لىۋالدى، شۇنداق قىلىپ زۆرۈر دەلىل-ئىسپاتلارنىڭ ھەممىسى قولغا چۈشتى.

10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرى، پەۋقۇل-ئاددە ھەرىكەتلىنىش گۇرۇپپىسى تورنى يىغىشقا باشلىدى. جانناس بىر مىكرو ئۇئالغۇنى ئېلىپ «خوجايىن» نىڭ سۆھبەتلىشىگە ئەۋەتكەن ۋەكىللىرى بىلەن دېڭىز ساھىلىدا ئۇچراشتى، جان-ناس ۋەدە قىلىش يۈزىسىدىن ئالدىن بىر مىليون ئامېرىكا دوللىرى تاپشۇ-رۇش ئۈنى پارىژ خەلق باشلىقىنىڭ ياقىما غۇر، بانكىسىغا قويا، «خوجا-يىن» ئاندىن مال بېرىدىغان بولۇپ، ئىككى تەرەپ پۈتۈشتى. زەھەرلىك بۇيۇملارنى باشقۇرۇش ئىدارىسى مۇشۇ سودىدىن پايدىلىنىپ جىنايەتچىلەرنى بىراقلا تورغا چۈشۈرۈشنى قارار قىلدى.

1978 - يىلى يازدا «تېلېفون ئار-قىلىق خەۋەرلىشىپ ھەرىكەتلىنىش» تە ئاخىرىقى ھېسابتا زور مۇۋەپپەقىيەت-لەر قولغا كەلتۈرۈلدى؛ ئوكامپۇنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 27 نەپەر جىنايەتچى رەت قىلىپ بولمايدىغان پاكىتلار ئال-

دىدا باش ئېگىپ جىنايىتىنى تەن ئال-دى، جازاغا ھۆكۈم قىلىنغانلار تىزىمى ئارىدىن ئۇزۇن ئۆتمەي يەنە بىر ھەسە-ئاشتى. شۇ ۋاقىتقا كەلگەندە كۆپ يىللاردىن بۇيان تازا ئەسەددەلەشكەن زەھەرلىك بۇيۇم ساتقۇچى ئەتكەسچىلەر گۇرۇھى ئاخىرى ھالاكەتلىككە ئۇچ-رىدى. مانا بۇ ئامېرىكا دۆلەتلىك زە-ھەرلىك بۇيۇملارنى باشقۇرۇش ئىدا-رىسىنىڭ زەھەرلىك بۇيۇم ئەتكەسچى-لىرىگە قارشى تۇرۇش تارىخىدا ئەڭ شانلىق بىر سەھىپىدۇر.

ئەپسۇسلىقلارلىقى شۇكى، بەزىلەر ھېلىمۇ قانۇن سىرتىدا قېچىۋالغان، كىرىسىمۇ قانۇن تورىدا قېچىپ قۇ-تۇلغان، ئەمما، 1981 - يىلى باش با-ھارنىڭ بىر كۈنى چۈشتىن كېيىن كى-شىلەر ئۇنىڭ مېنىدىلىقىدا ئۆز شېرىك-لىرى تەرىپىدىن ئاپتومات بىلەن ئېتىپ ئۆلتۈرۈلگەنلىكىنى ئۇققان. «خوجايىن» مۇ توردىن چۈشۈپ قالغان؛ ئۇنى كۆ-زىتىپ يۈرگەن پۇتقراچە كىيىنىگەن پىرولۇق بىر نەپەر ساچقى ئەمەلدارى باخلاپ كېتىلىپ، ئىنسان قېلىپىدىن چىققان ۋەھشىيە ئۇسۇللار بىلەن تاڭ-ئاغىمچى رەھىمسىز سوراق قىلىنغان، ئۈچ كۈن ئۆتكەندىن كېيىن، كىشىلەر ئۇنىڭ جەستىنى ھاڭ تېگىدىن تاپقان.

بۇ ئەنزىنى ئىتلىگەن ئامېرىكىلىك بىر نەپەر ئايال سوتچىمۇ بەختكە قارشى ئېچىنىشلىق ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن.

بەزى جىنايەتچىلەر خىيانەتچى ئە-مەلدارلارنىڭ قانات ئاستىغا ئېلىشى ئارقىسىدا شاللاقمۇ قىلىپ ئەيىش - ئىشەرەتلىك تۇرمۇش كۆچۈرۈپ كەتتە. ئا-مېرىكىدىكى كۆپ سانلىق ياش - ئۆس-مۈرلەرنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكلىرىنى چېكىشى ھېلىمۇ ھۆكۈمەت دائىرىلىك رېنىڭ بېشىنى ئاغرىتتۇراتقان قىيىن مەسىلە بولۇپ كەلمەكتە.

(تۈگىدى)

ئەنە بېجىرىش واسخوتى يېتىشمەسلىك مەسلىسىنى پائال ھەل قىلىش لازىم. بۇ واسخوت سىياسى - قانۇن ئورگان-لىرىنىڭ كۆتىرە خىراجىتىنىڭ چەكلىمى-سىگە ئۇچرىماسلىقى لازىم.

3. بارلىق ئەكىسلىنىقلاپى شوئار، تەشۋىق ۋارقى، نامسىز خەت ئەنزىلى-رىنى ۋاقىتدا رازۇبتىكا قىلىپ، پاش قى-لىپ، قانۇن بويىچە قاتتىق جازالاش لازىم؛ بارلىق سىياسى خىراجىتىلىك ئىشغۇالارنى بىر - بىرلەپ قاتتىق سۈ-رۈشتۈرۈش كېرەك، بېيەرۋالىق قىلىشقا، ئۇنىڭ يامراپ كېتىشىگە يول قويۇشقا بولمايدۇ.

4. چوقۇم ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش، ئەمگەك بىلەن تەرىپىلەش خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىش لازىم. ئاپ-تونوم رايونىمىزنىڭ «ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش، ئەمگەك بىلەن تەرىپى-لەش» خىزمىتى نەتىجىلىك بولدى.

كەڭ ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش كادىر-ساقچىلىرى ۋە قوراللىق ساچقىلار ئۇ-زاق مۇددەت شارائىتى مۇشكۈل، كۆ-رەش كەسكىن بولغان ئالدىنقى سەپتە جەڭ قىلىپ ئىنتايىن جاپا تارتتى، خىزمەتتە ئالاھىدە نەتىجىلەرنى يارات-تى. يولداشلارنىڭ غەيرەت ئۈستىگە غەيرەت قوشۇپ، داۋاملىق تىرىشىپ، نەتىجىلەرنى جارى قىلدۇرۇپ، يېتىش-سىزلىكلەرنى تۈگىتىپ، «ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش» ۋە ئەمگەك بىلەن تەرىپى-لەش» خىزمىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئىش-لىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

5. جەنئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپ-لىمە تۈزەشنىڭ باشقا تۈرلۈك خىزمەت-لىرىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىش كې-رەك. بۇ خىزمەت ئىنتايىن مۇھىم. مې-نىڭچە ئالاھىدە تەكىتلەشكە تېگىشلىك مۇنداق تۆت ئىش بار، ئۇ بولسىمۇ بى-رى، ھەر قايسى سەپلەر ھەر تەرەپ-لىك مە تۈزەش، «بىز بىلەن مۇناسىۋەتسىز» دەيدىغان خىاتا ئىدىيىنى تۈزۈشتىش لازىم. سانائەت - قاتناش، مالىيە -

ئۆزلىرىنىڭ جەنئىيەت ئامانلىقىنى قانداق قىلىپ ھەر تەرەپلىمە تۈزۈش-لىكىنى مۇھىم مەزمۇن قىلىپ، بىرلىك تە ئورۇنلاشتۇرۇپ، بىرلىكتە تەكشۈرۈپ سېلىشتۇرۇپ، بىرلىكتە خۇلاسە-لاش لازىم؛ ئىككىنچى - چىقىمىدىن، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكىنى چوقۇم كۈچەيتىپ، ئۇنى سوتسىيالىستىك مەنئىيە قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ تۇتۇشى كېرەك. پارتكوملار مۇددەت بەلگىلەپ تەكشۈ-رۈش، بىرىنچى قول ئۆزى تۇتۇشى لازىم؛ ئۈچىنچىدىن، ھەق - تەلەپ بو-يىچە سوتلاش ۋە خەلق مۇرەسسە خىز-مىتىنى ھەقىقى كۈچەيتىش كېرەك. ھا-زىر، «ھەق تەلەپ قانۇنىنىڭ ئومۇمىي قائىدىسى» ئېلان قىلىندى. ئۇنى ئە-تايىدىل تۈگىتىپ، ھەق تەلەپ ئەنزى-لىرىنى ۋاقىتدا قاراپ چىقىپ، خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتلەرنىڭ كەسكىن-لىشىپ زور جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرى-گە ئايلىنىپ قىلىشىنى زور دەرىجىدە تازايتىش لازىم؛ تۆتىنچىدىن، ئامانلىق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش كېرەك، سوقۇ-شۇپ قالغان، ئۇرۇشۇپ قالغانلارنىڭ مەسلىلىرىگە ھەرگىزمۇ سەل قاراشقا بولمايدۇ. ئۇنى كۆرگەن ھامان ئاجى-رىتىۋېتىش ۋە بىر تەرەپ قىلىش لازىم. يۇقىرىقىلار مېنىڭ دېمەكچى بولغان

1 - گېيىم، 2 - گېيىم سوتسىيالىستىك قانۇن - تۈزۈم قۇرۇلۇشى ۋە سىياسىي-قانۇن قوشۇن قۇرۇلۇشى مەسلىسىدىن ئىبارەت. بۇ ئىككى قۇرۇلۇش بىر - بىرىدىن ئايرىلمايدۇ.

يولداش دېڭىشياۋنىڭ 1 - ئاينىڭ 17 - كۈنى قىلغان سۆزىدە توننى زامان-ئۇلاشتۇرۇش بىلەن شۇغۇللىنىشتا «بىر قولدا قۇرۇلۇشنى تۇتۇش، بىر قولدا قانۇنچىلىقنى تۇتۇش كېرەك» دەپ ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى يېڭى يۈكەكلىككە، يەنى سوتسىيالىستىك ئىقتىسادىي قۇرۇ-لۇش بىلەن تەڭ ئېلىپ بېرىش يۈك -